

עין משפט
גד מצוה

יה:

הדרר ביה רבא מההיא. פי' מההיא שנויא דקא משני כאן קודם כו' לא ס"ד דלמר כל חייבי טבילות כו' ומינה מנא ליה דרנא דהר ביה מההיא שנויא לעולם אימא לך דהדר משנויא דהואיל דמאי מוזיקין לההוא טעמא דהואיל דקמשני מתני' משום דנראה כמתקן ואימא דהדר ביה מההיא שנויא דהואיל ודהר ביה נמי מההיא שנויא דהואיל והא דללים אסורים מההיא טעמא דשנויי אמוראי דלעיל משום שמא ישצירנו או ישהא או יסחוט וי"ל דסמי חדא מקמי תרתי ההיא שנויא דהכא כאן קודם טבילה מקמי תרתי שנויי דמשני משום מתקן כלי והואיל ולא נהירא חדא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דמשני רנא הואיל וצנא כו' היה כולו להעמיד שנויא משום דנראה כמתקן ועוד דהיה לו לפרש האי מקמי תרתי לךך נראה לי דקיס ליה לגמרא דלא היה יכול לעקור מפני שנראה כמתקן כיון דמתרן ליה עלה דמתני' אצל היה סבור לעקור שנויא דהואיל ומהא נמי מייתי ראיא דאין יכול לעקור ונע"ש מוס' שבת ק"א. ד"ה לא]:

ב"ב חייבי טבילות טובלין כדרבן בין בתשעה באב בין ביום הכפורים.

היינו דוקא להני שטובלין טבילות מנזיה צומנה אצל השתא שכל טבילות שנשתינו טובלות היינו טבילה שלא צומנה דהן סופרות ו' נקיים מספק שהן זנות אינן טובלות בט' צאב וציוה"כ ומיניה יש לחלק כדלמר ציומא (דף פח.) דות וולדות טבילתן צלילה וצין וצות טבילתן ציום צעל קרי טובל והולך עד המנחה כדי שיתפלל תפלת המנחה צטהרה אצל לאחר המנחה לא יטבול ומפרש התם טעמא דאי משום תפלת נעילה היה יכול להמתין עד הלילה ויטבול ויתפלל תפלת נעילה צלילה ואמאי אינו טובל ציום כדי שתתא הטבילה צומנה אלמא ש"מ דקסבר ההוא מנא דטבילה צומנה לאו מנזיה היא ואפילו הכי שריא ציוה"כ ומיניה בתשעה צאב אין טובלין כו' חנינא צן אנטיגנוס דלמר ^ו כדאי בית אלהינו לצבד טבילה אחת צשנה וקאמר עלה צירושלמי הוריה ר' לוי כו' חנינא צן אנטיגנוס וליא הלאכתא כהך משנה דקאמר כל חייבי טבילות וכו' ועוד אומר ר"י דצומן הזה אין טובלין לא ציוה"כ ולא בט' צאב דדוקא הס שהיו עוסקין צטהרות היה לרין לטבול מיד כדי שלא יתמאו הטהרות אצל השתא דהטבילה אינה צאה אלא לטהרה לצעלה ויולה היא לרחוק ולחוף ערב יוה"כ כדי שתסרוק שערה ומופפת מעט למזאי יום הכפורים משום דלרין חפיפה סמוך לטבילה וכן בט' צאב דהא אפי' טבול ציום הכפורים וצט' צאב אסורה ^ז לצעלה:

ט וישורין שמשיקין המים בב"י אבן לטהרן. אצל לא צכלי עץ לפי שהוא מקבל טומאה מן המשיקין ומנאא שהוא מטביל כלי ואי' אמאי אין מטבילין אותו הא איכא תרתי לניצותא חדא דנטמא צייט ועוד דלא נטמא כי אם צולד הטומאה וכלי עלמא מודים דמטבילין לכל הפירושים דלעיל ולמאן דמוקי מתניתין צשנת וכרבנן ניחא אצל למאן דמוקי לה צייט וכו' קשיא וי"ל דמ"מ אין לגרום הטומאה לכלי צדיים כדי שיטבילנו דדוקא כשנטמא כבר צולד הטומאה הוא דמטבילין אותו אצל אסור לטמאותו על מנת להטבילו צייט ^ז: **אין מטבילין את הב"י ע"ג גבי מימיו לטהרו ואין משיקין וכו'.** הכי גריס רש"י הטבילה קודם השקה צין צצברי רבי צין צצברי חכמים וצספרים היה כחצו אפכה השקה קודם הטבילה והכל אחד אלא שגרכת הספרים גרס רישא צשנת וסיפא צייט ולגירסת רש"י רישא צייט וסיפא צשנת ועל פי התוספתא הגיה רש"י הגירסא ולפי מה שכתוב צספרים השקה קודם הטבילה לא תוכל לפרש רישא צייט וסיפא צשנת אלא אם כן תפרש שאמתניתין קאי דקמני משיקין אצל לא מטבילין ושצוש הוא כדפירש רש"י: אמר

יום טוב פרק שני ביצה

צצב. מוס: מי המשרה. ששורין הפשתן צהן: **ציום הכפורים.** שאסור צכחילה משום עניו ומותר צטבילת מנזיה כלקמן: **מאי איכא למימר.** הא דואי מוכחא מלתא דלצבילה מתכוין ולא כמיקר: **מי איכא מיד.** דמלאכה צצשנת שרי וליכא איסור דרבנן משום דדמיא למלאכה: **וציום הכפורים אסור.** משום מלאכה כי הא דצעית למסרי עליה משום דנראה כמתקן: **כיון צצשנת.** דחמינרא צמלאכה שרי משום טעמא דמיקר: **ציום הכפורים נמי שרי.** ואע"ג דלא נראה כמיקר שלא תחמיר לענין מלאכה ציום הכפורים משצנת: **ומי איס ליה הואיל.** צאיסורי צשנת כה"ג משום דשרי צהא לא תשרי(ו) צהא: **לא יגמע צבן אם החומץ.** לרפואה דכל רפואה צשנת גזור צה רצנן משום שחיקת סממנין שהיא אצ מלאכה טוחן: **אצל מטעל הוא.** צו מאכלו כדרכו: **לא יגמע ופולט.** דמוכחא מלתא דלרפואה עבד: **ואמר אציו גרסינן:** ורנא אמר גרסינן: **קודם טבול.** קודם אכילה מגמע וצולע דלא מוכחא מלתא דלרפואה דסצרי חומץ אהני ליה למילכ: **לאחר טבול.** לאחר אכילה וטבל מאכלו צחומץ דמוכחא מלתא דלאו חומץ צעי למטעם אלא משום רפואה ואמאי הרי קודם אכילת צשנת היה מותר וצחאי צשנת אחא אסורו וצחאי צשנת אחא ממירו: **נימא הואיל.** וקודם אכילה שרי דנראה כחפץ צצליעת חומץ לאחר אכילה נמי שרי שאין חלוק צשיעור(ו) של צשנת: **הדר ציה רנא מההיא.** דחומץ וצטייה כאציו ואת זו דטבילה דאית ליה הואיל אמר לאחר חזרה: **דלמא מהא.** דטבילה דיוה"כ הדר ביה ושל חומץ אמר צאחרונה: **לא ס"ד.** למיסר טבילה ציוה"כ: **צין צשענא צאב צין ציום הכפורים.** ואע"פ שאסורין צרחהי: **אין מטבילין ללי.** הלרין טבילה על גצ השקת מימיו לטהרו: **הכי גרסינן דסניא אין מטבילין אם הכלי על גצי מימיו לטהרו ואין**

משיקין אם המים צכלי אצן לטהרן דברי רבי והכמים אומרים מטבילין כלי על גצ מימיו לטהרו ומשיקין אם המים צכלי אצן לטהרן מני אי רבי קשיא השקה אי רצנן קשיא הטבנה אי צעית אימא רבי אי צעית אימא רצנן אי צעית אימא רבי ומתניא רישא צייט וסיפא צשנת וכולה משני' צייט ואי צעית אימא רצנן וכולה מסני' צשנת. וה"פ אי רבי קשיא השקה דרבי אסר ומתני' מנן משיקין אי רצנן קשיא הטבנה דאינהו שרו להטביל ומתני' קמני אין מטבילין ומשני רישא דמתניתא רישא דמלתא דרבי דאיירי צהצבלה לאוסרה הא השקה שריא איירי צייט וסיפא דמלתיה דלסר אף השקה איירי צשנת וכן רצנן נמי רישא איירי צייט וסיפא איירי צשנת והכי קאמר מטבילין כלי על גצ מימיו לטהרו צייט וכל סכן דמשיקין ומשיקין את המים צכלי אצן צשנת השקה אין הטבילה לא וצתוספתא דציה(י) וצשנת(י) צהדיא מני צה הכי אין מטבילין את הכלי על גצי מימיו לטהרו צייט ואין משיקין את המים צכלי אצן לטהרן צשנת דברי רבי וחכמים אומרי' כו' והשתא דצרייתא מתוקמא הכי אי צעית אימא מתני' רצנן היא וכולה מתני' צשנת הלכך הטבילה אסירא והשקה שריא כרבנן דלמרי משיקין את המים צכלי אצן לטהרן צשנת השקה היא דשריא הא הטבלת כלים אסירא ואי

א. דאצי"ג. דאסור ברחיצה ואפילו להרשיט אצבעו במים הי"מ שלא לצורך אלא לתענוג אבל לצורך מותר. רש"י שנת שנת ק"א. ד"ה כל חייבי. ג. [שהיו צצרכים ביום תשעה באב להתעסק בטהרות. מוס' מזה סת. ד"ה הא דלפשא. ג. אפשר לה לחוף ולטבול במוצאי תשעה באב ואם אין לה פנאי לרחוץ ולחוף בלילה. שם. T. ואם כשנטמא כבר שלא במתכוין ונטמא בולד הטומאה בזה אף בפ"ע מטבילין אותו. הלא"ה.

מסורת הש"ם

(א) שבת דף ק"א. ע"ו דף כח., (ב) [שבת שסו, א] שבת דף ק"א. תענית דף י"ג. י"ג [ומא"י פת., ד] [ומוספתא פ"ב ומוספתא שבת פ"ו], (ג) אצ"א רבי אצע"א רצנן ממניתא רישא ציו"ט וסיפא צשנת אצ"א רצנן וכולה ממיתין צשנת ואצ"א רבי אצ"א ר"ח סגן הכהנים, (ד) ונע"ש מוס' מזה סת. ד"ה הא דלפשא, ט [דצבור זה שיך דלפשא דלעיל ז': וע"ק].

מוסף רש"י

לא יגמע בהן את החומץ. צשנת, דכל רפואה אסרו חכמים לעומת צשנת היכא דליכא צכיה, משום שחיקת סממנין מנסכת צשנת (ע"ז סח.) אבל מטבל הוא כדרכו. מאללו ופמו צחומץ (שבת ק"א). לא יגמע ופולט. דמוח דלרפואה היא (שם). כאן קודם טבול. לפני אכילה מותר, שדרכן היה לטבול בחומץ ככל יום והואיל אומר זהו טבול, ולאחר טבול אסור, הכל יודעין שצרי טעל וטבל לא צרכו (שם). נימא הואיל וקודם טבול שרי כו'. דאין לך שאסור למקא הצינא ומותר למקאטו (שם). הדר ביה רבא מההיא. דקודם טבול ומיקן ממיתין צמנמעט ופולטו כאציו, חו ונאמרה מתילה והדר ביה (שם). דלמא מהא הדר ביה. וסגר דביום הכפורים אסור לטבול ולא אמרינן הואיל וההיא אצמר צישא (שם). כל חייבי טבילות, מנה וולדת (תענית י"ג).

מוסף תוספות

א. דאצי"ג. דאסור ברחיצה ואפילו להרשיט אצבעו במים הי"מ שלא לצורך אלא לתענוג אבל לצורך מותר. רש"י שנת שנת ק"א. ד"ה כל חייבי. ג. [שהיו צצרכים ביום תשעה באב להתעסק בטהרות. מוס' מזה סת. ד"ה הא דלפשא. ג. אפשר לה לחוף ולטבול במוצאי תשעה באב ואם אין לה פנאי לרחוץ ולחוף בלילה. שם. T. ואם כשנטמא כבר שלא במתכוין ונטמא בולד הטומאה בזה אף בפ"ע מטבילין אותו. הלא"ה.

^[1] פירוש ומשיקין, מלשון ותשק ידי לפי, וכן והשיקו היקבים